

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานี
ตำรวจภูธรแม่อว้าง อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่
PEOPLE'S PARTICIPATION IN PROMOTING THE ACTIVITIES OF MAEWANG
POLICE STATION, MAEWANG DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE

พันตำรวจตรีสุชาติ สุขใส*

ดร. ศรีธเนศ นันทาลิต

ดร. บุศรา โพธิสุข**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่อว้าง อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่อว้าง อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักฆราวาสธรรม ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่อว้าง อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยแบบผสม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตตำบลบ้านกาด อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒,๖๒๒ คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ๓๓๕ คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาโดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการช่วยเหลือกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่อว้าง อำเภอแม่อว้าง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาดในด้านการช่วยเหลือกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่อว้าง ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๔$)

* พันตำรวจตรีสุชาติ สุขใส, หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน).

** อาจารย์ที่ปรึกษา

๒) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของ สถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ พบว่าแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริม กิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ คือ ด้านการวางแผน ผู้นำ ไม่มีวิสัยทัศน์ วิเคราะห์สถานการณ์ไม่เป็น ด้านการดำเนินงาน คือ ไม่มีความสามารถชำนาญการใน การทำงาน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ คือ ไม่มีความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้น ด้านการประเมินผล คือ ประชาชนขาดความพร้อม ไม่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะ ด้านการ วางแผน คือ การวางแผนที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ และโอกาสใหม่ๆที่จะเกิดขึ้น ด้านการ ดำเนินงาน คือ เจ้าหน้าที่ ต้องมีความรู้ความชำนาญการในงานของตนเอง ด้านการดำเนินงานคือ ควรมีเจ้าหน้าที่ ด้านกฎหมาย เพื่อมาให้ความเบื้องต้นแก่ประชาชน ด้านการประเมินผล คือการ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่ออบรมความรู้ด้านการประเมินให้กับประชาชน

๔) ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เน้นในเรื่องการร่วมประเมินผล กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เพราะการประเมินผลการดำเนินงานนั้นจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่าการ ดำเนินงานประสบความสำเร็จหรือไม่ และการร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่องของแก้ไขปัญหาชุมชน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือโครงการ ต่างๆ ที่ได้ดำเนินไป เป็นการหวังผลลัพธ์ที่ได้ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็น การคาดหวังที่จะทำให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนและชุมชนเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การส่งเสริม, กิจการตำรวจ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to examine the participation level of people in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province. 2) to compare the participation level of people in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province. 3) To explore the problems, obstacles and suggestions about the participation level of people and 4) To study the promoting guideline of people participation according to Gharavasadhamma in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province. The study was a mixed method research. Population and sample were 2,622 people collected from people who live in Bankat sub-district, Mae Wang district. The samples were 335 people by using the formula of Krejcie and Morgan. The data were collected by using a questionnaire and the data analysis was done with social sciences programme for finding frequency, percentage, mean and

standard deviation to describe general information. To test the hypothesis by T-test and F-test with one-way ANOVA was found that different then, test by the least significant difference. In the part of the open - end showed the problems and recommendations, the researcher arranged the group, according to the issues of open – end. Then, there was to analyze by frequency and data from interviews, the researcher will gather data on the essence of the interview, and then content analysis by using descriptive along personal words.

The findings of this research were found as follows:

1) The participation level of people in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province was found that respondents of people participation level of Bankat sub-district in promoting activity of Wang police station was overall at the high level ($\bar{X}=4.74$).

2) The comparison level of participation of people in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province with using the Hypothesis test by differential analysis according to individual factors, including gender, age, education, occupation and income were found that different. Then, accepted the hypothesis.

3) The results study of the problems, obstacles and suggestions about participation of people in promoting activity of Mae Wang police station, Mae Wang district, Chiang Mai province. It was concluded that planning the leader had not visibility, can not situation analysis. The operation was not the ability to work skillfully. The co-benefit did not know in the basic law. The evaluation was people without preparation, not understand the problem and suggests. The planning was a good plan that concerns with situation and new opportunities. The financial planing was a good planning that have to concern with experience and new opportunity upcoming. The operation was the officer should must have ability to their work skillfully and should have law officer for giving the basic law to people. The evaluatin was preparing the officer for the evaluation training to people.

4) The Interview result was found that the key o informant, most of them focus on activities evaluation or projects evaluation because that operation evaluation was indicated successful operation or not and co-beneficiaries from managing various activities and projects. It was expected that the result of much people benefit, that was expected that the benefit to people and community at most.

Keyword : The comparison, Promoting, Activity of police

บทนำ

ความมั่นคงของประเทศชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและเป็นเป้าหมายสูงสุดของรัฐทุกยุคทุกสมัย การที่ชาติและประชาชนในชาติจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสุขสบายเพราะชาติมีความปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งภายในและภายนอกประเทศ เมื่อชาติปลอดภัยประชาชนจึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข^๑ การจะพัฒนาประเทศเพื่อความสงบสุขของชาติและประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและตลอดไปหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การปรับเปลี่ยนแผนการพัฒนาและมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ทันกับสภาพการณ์ทางสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านปัญหาอาชญากรรมทุกรูปแบบที่บ่อนทำลายความสงบสุขของ ประชาชนเป็นปัญหาที่สำคัญที่รัฐกำหนดมาตรการอย่างจริงจังในการป้องกันและปราบปรามอย่างเด็ดขาด โดยทุกหน่วยงานของรัฐก็ต้องประสานประโยชน์ทั้งภาครัฐเอกชน และประชาชน การที่ตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบสุขและความถูกต้องเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ บางที่ต้องใช้ความเมตตา และเสียสละอย่างสูง ในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติและเป็นการผดุงความถูกต้องเป็นธรรมอยู่เสมอ^๒ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ พระราชทานพระบรมราโชวาท สำหรับข้าราชการตำรวจไว้ความตอนหนึ่งว่า “การจับผู้ร้ายนั้นไม่ถือเป็นการชอบ เป็นแต่นับว่าผู้นั้นได้กระทำการครบถ้วนแก่หน้าที่เท่านั้น แต่จะถือเป็นความชอบต่อเมื่อได้ปกครองป้องกันเหตุร้ายให้ชีวิตและทรัพย์สินของข้าแผ่นดินในท้องถิ่นนั้นอยู่เย็นเป็นสุขพอสมควร”^๓

ในฐานะที่เป็น “ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์” ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ถ้าปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามความรับผิดชอบได้ดี ก็จะได้รับยกย่อง สรรเสริญ และได้รับความศรัทธาจากประชาชน แต่หากละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำความผิดเอง ก็จะทำให้เสื่อมเสียเกียรติและไม่ได้รับความศรัทธาจากประชาชน ดังนั้น สถานีตำรวจจึงมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของตำรวจขึ้นมา เพื่อตรวจสอบและส่งเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีประสิทธิภาพ

^๑ จำสับตำรวจฉันทะศักดิ์ แสนสุข, “การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามหลักจรรยาบรรณ ๔ : กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑.

^๒ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การบริหารงานตำรวจ*, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอเดียน สโตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๑๑.

^๓ ภาณุศักดิ์ คำแพง, *แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-สุตรไพศาล, ๒๕๒๒), หน้า ๔-๘.

ประสิทธิผล และยังได้รับความร่วมมือจากผู้นำหมู่บ้าน และส่งลูกบ้านและผู้สนใจเข้ามารับการฝึกอบรมด้านการป้องกันความปลอดภัยในหมู่บ้าน^๔

สถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดในกองบังคับการตำรวจภูธรเชียงใหม่ ภายใต้กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๕ ซึ่งมีแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับคล่องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยแบ่งเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการบริหารและบริหารทั่วไป (๒) ด้านการอำนวยความยุติธรรมทางอาญา (๓) ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (๔) ด้านการควบคุมและจัดการจราจร และ (๕) การบริหารและพัฒนาบุคลากร โดยให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจะต้องควบคุม กำกับดูแล และติดตามผลการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด กล่าวได้ว่า เป็นภารกิจที่ดำรงไว้ซึ่งความสงบสุขของสังคม^๕

ปัจจุบัน มีพื้นที่รับผิดชอบรวม ๖๓๕.๘๗๘ ตารางกิโลเมตร จำนวน ๕ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ป่าไม้ และที่ราบสูงและยังเป็นพื้นที่ที่มีความสงบ จึงทำให้ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมูลเหตุส่วนใหญ่ของปัญหาเกิดจากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประชากรทั้งหมดของอำเภอมะนังมีจำนวน ๓๑,๐๘๐ คน อัตรากำลังพลของสถานีตำรวจภูธรแม่วางมีทั้งหมด ๗๐ นาย คิดเฉลี่ย ตำรวจ ๑ นาย ต้องรับผิดชอบประชากรจำนวน ๔๓๐ คน ซึ่งหากพิจารณาจากสถิติการเกิดคดีอาญาและเรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ ระหว่างเดือน มกราคม ๒๕๕๖ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๕๗ มีคดีอาญาเกิดขึ้นจำนวน ๑๑๕ คดี และเรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ จำนวน ๑๕๒ รายการ ดังนั้น ทั้งคดีอาญาและเรื่องราวร้องทุกข์ดังกล่าวมานี้จัดอยู่ในเกณฑ์ระดับสูง^๖

การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นในระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทัศน์ปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้เสียนั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงการตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ^๗

^๔ ร้อยตำรวจเอกหญิง กมลนันทน์ จันทร์, “การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๔๙), หน้า ๗๘.

^๕ บัญชา เศรษฐกร, โครงการสัมมนาผู้นำระดับหัวหน้าสถานีตำรวจ รุ่นที่ ๕, วิชาประสบการณ์และบทเรียนในการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๖), หน้า ๘.

^๖ ด.ต. โสภณ โนจ๊ะ, “บรรยายสรุป สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และการดำเนินงานตามโครงการสถานีตำรวจเพื่อประชาชน บริการดุจญาติมิตร พัทธการราษฎร์ดุจครอบครัว”, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๕), หน้า ๗๗.

^๗ วันชัย วัฒนศัพท์, “คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน”, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า), ๒๕๔๔, หน้า ๕๖.

โดยสอดแทรกหลักพรหมจรรย์ คือ คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางโลก ประกอบด้วยธรรมะ ๔ ประการ^๘ คือ สัจจะ คือ ความจริง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ การพูดจริง ทำจริง ทมะ คือ การฝึกฝน การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว และรู้จักควบคุมจิตใจฝึกหัดตัดนิสัย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา ขันติ คือ ความอดทน การตั้งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย จาคะ คือ ความเสียสละ การสละกิเลส สละความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมทั้งจะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของผู้อื่น จึงมีความพร้อมที่จะร่วมมือช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว^๙

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการช่วยเหลือกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้ประกอบในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป สมาชิกตำรวจบ้าน, อปพร., ชรบ., และอาสาสมัครต่างๆ เนื่องจาก มีคดีและเรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ เพิ่มขึ้นทุกปี ไม่ว่าจะเป็น เรื่อง อาชญากรรม ด้านความมั่นคง ความปลอดภัย และด้านการจราจร ประกอบกับผู้วิจัยได้รับผิดชอบงาน พนักงานสอบสวนซึ่งเข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี และยังได้ทราบถึงปัญหาในทุกเรื่องที่ร้องเรียนจากประชาชน ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาในเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะนำผลจากการศึกษาครั้งนี้เสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาและบรรเทาทุกข์ของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการในด้านการช่วยเหลือกิจการของตำรวจของสถานีตำรวจภูธร แม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์การวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๒.๔ เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักพรหมจรรย์ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

^๘ ส.ส. (ไทย) ๑๕/๘๔๕/๓๑๖.

^๙ ชุ.สุ. (ไทย) ๒๕/๓๑๑/๓๖๑

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัด เชียงใหม่ ในการส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้การ วิจัยแบบผสม (Mixed Methods) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้ กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๖๒๒ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2,622 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๓๕ คน^{๑๑}

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีคุณสมบัติ สอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๗ รูป/คน ประกอบด้วย

๑. พระครูสุนทรธรรมโชติ	เจ้าอาวาสวัดจำลอง เจ้าคณะตำบลบ้านกาด
๒. นายไกรลักษณ์ พื้รพุทธรางกูร	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านกาด
๓. นางวาสนา บุญธรรมช่วย	ปลัดอำเภอแม่วาง ผู้รับผิดชอบตำบลบ้านกาด
๔. นายกัมพล โยภาส	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดเขมวังส์
๕. นายสง่า กันธิยะ	ประธานสภาเทศบาลตำบลแม่วาง
๖. นายมานัส ทิศดอนตอง	ผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านกาด
๗. นายโสภณ บริสุทธิ์ศีล	ประธานผู้สูงอายุตำบลบ้านกาด

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น ตามกรอบของการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการ ส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัด

^{๑๑} ประเด็น แบนปิง, สถิติเบื้องต้นและการวิจัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ ลำพูน, หน้า ๑๘๙.

เชียงใหม่ รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านการส่งเสริมกิจการตำรวจ ของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักฆราวาสธรรม ใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์โดยร้อยละ (Percentage)

๒. ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากการตอบแบบสอบถาม ของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๓. แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

๔. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ โดยวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๕. ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการส่งเสริมกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรแม่วาง ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ข. เชิงคุณภาพ

๑. การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

๔. สรุปผลการวิจัย

๔.๑ ผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนตำบลบ้านกาด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖ อายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐ มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน ๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗ มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕ และมีรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีดารวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีดารวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการช่วยเหลือกิจการของสถานีดารวจภูธรแม่วาง ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๔$, S.D. = ๐.๕๓๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๑$, S.D. = ๐.๔๖๖) รองลงมาคือด้านการประเมินผล ($\bar{X} = ๔.๕๗$, S.D. = ๐.๕๓๔) และในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการร่วมคิด ($\bar{X} = ๔.๓๑$, S.D. = ๐.๗๑๕)

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านกาด ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีดารวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการส่งเสริมกิจการของสถานีดารวจภูธรแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านสัจจะ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการบริการ ตามหลักพราวาสธรรม ด้านสัจจะ ความจริงใจในการบริการ เป็นหลักแห่งความซื่อสัตย์และความจริงใจ ธรรมชาติของคนทั่วไปต้องการความจริงใจ ดังนั้นการคบหาสมาคมระหว่างกัน ต้องมีหลักธรรมสัจจะข้อนี้

๒) ด้านทมะ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการป้องกัน ตามหลักพราวาสธรรม ด้านทมะ นั้นควรเป็นการมีส่วนร่วมที่มีการรู้จักป้องกันภัยต่างๆ ที่เราคาดไม่ถึง ซึ่งเราต้องมีความรู้ทั้งด้านการป้องกันภัยต่อตนเองและการควบคุมอารมณ์ เมื่อมีความรู้ก็ต้องปฏิบัติให้เกิดผลด้วยความมีสติรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ประมาทหลังเพลอจนอาจนำไปสู่ความเสียหาย ล้มเหลวในบั้นปลายได้

๓) ด้านขันติ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปราบปราม ตามหลักพราวาสธรรม ด้านขันตินั้น ไม่ว่าการกระทำใดในการอยู่ร่วมกันในสังคมย่อมต้องมีความอดทน อดกลั้น แก้ไขปัญหาอย่างผู้มีความรู้เท่าทันในอารมณ์

๔) ด้านจาคะ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการจรรจา ตามหลักพราวาสธรรม ด้านจาคะความเสียสละ ซึ่งความเสียสละก็ต้องตั้งมั่นอยู่ในพื้นฐานของเหตุและผล ต้องรู้ถึงความ

แตกต่างของ "ความอยากได้เอาแต่ใจ" กับ "ความจำเป็นของครอบครัว" ว่า สิ่งใดควรที่จะทำก่อนหลัง เป็นพื้นฐาน เพื่อจำกัดการจัดความเห็นแก่ตัวของตนเอง และป้องกันความรู้สึกว่าถูกเอารัดเอาเปรียบของอีกฝ่าย

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการร่วมคิด หรือการร่วมวางแผนของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบของการทำกิจกรรมการอบรม หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักการวางแผนทำงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๒) การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสในการร่วมดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ

๓) การส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักการร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพราะเป็นการรับประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วประชาชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร

๔) การส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้รู้ถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้นำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาร่วมกันวางแผนอีกในกิจกรรมหรือโครงการต่อไป

๕.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) ประชาชนในตำบลบ้านกาดควรเข้าร่วมประชุมกิจการตำรวจให้มากขึ้น เพื่อทำให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับกิจการของตำรวจซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อทั้งตนเองและชุมชน

๒) ประชาชนในตำบลบ้านกาดควรเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในกิจการตำรวจ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ ที่ร่วมกันคิดและจัดทำขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนอย่างแท้จริง

๓) ประชาชนในตำบลบ้านกาดควรตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของตำรวจ ทั้งนี้เพราะการประเมินผลการดำเนินงานนั้นจะทำให้

ให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค หรือข้อบกพร่องในการทำงาน ตลอดจนรับทราบผลการดำเนินงานด้วยว่าประสบความสำเร็จตามแผนมากน้อยเพียงใด

๔) ประชาชนในตำบลบ้านกาดควรเล็งเห็นถึงความสำคัญในการร่วมรับผลประโยชน์ในด้านการให้บริการแก่ประชาชนด้วย เพราะถือเป็นงานหลักและงานสำคัญของตำรวจ รวมถึงตำรวจอาสาต่างๆ ที่คอยทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อประโยชน์จะได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนแก่ทั้งประชาชนและชุมชน

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยเหลือกิจการตำรวจ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อให้ประชาชนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจว่ามีความสำคัญมากเพียงใด เพราะการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นผลประโยชน์ต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นแก่ทั้งประชาชนและชุมชนเป็นสำคัญ

๓) ควรมีการประยุกต์ใช้หลักธรรมอื่นในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น เช่น หลักอปริทานิยธรรม หลักสุจริต ๓ หลักอิทธิบาท หรือหลักสังคหะวัตถุ เป็นต้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลวิทยานิพนธ์

(๑) หนังสือ

จินตวิทย์ เกษมสุข. “การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม”. เอกสารประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมวด
วิชางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๕๔.

ปัญญา เศรษฐกร, โครงการสัมมนาผู้นำระดับหัวหน้าสถานีตำรวจ รุ่นที่ 5, วิชาประสบการณ์และ
บทเรียนในการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ,
๒๕๕๖.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, การบริหารงานตำรวจ, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอเดียน สโตร์, ๒๕๓๐.

ภาณุศักดิ์ คำแพง, แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-สูตรไพศาล,
๒๕๒๒.

วันชัย วัฒนศัพท์, “คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน”, กรุงเทพมหานคร
: สถาบันพระปกเกล้า.

โสภณ โน๊ะ, “บรรยายสรุป สถานีตำรวจภูธรแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และการดำเนินงานตาม
โครงการสถานีตำรวจเพื่อประชาชน บริการคุณาติมิตร พิทักษ์ราษฎร์ดุจครอบครัว”,
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2555.

(๒) วิทยานิพนธ์

จำสืบทำรวจจันธุ์ศักดิ์ แสนสุข, “การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาธรรม ๔ :

กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

ร้อยตำรวจเอกหญิง กมลนัธ์ จันทร์, “ การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ ”, วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๔๙.